

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1514. usque ad annum 1520

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118464

§. 62. Parlamenti rationes de Pragmatica non abroganda

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66414)

Sæcul. XVI. Parliamenti Curiam ad concordata penitus rejicienda permovebant.
A.C. 1518.

§. LXII.

Parlamenti rationes de Pragmatica non abroganda.

*Pinsson, ib.
p. 749.*

Hand segniori studio Parlamentum Pragmaticæ Sanctionis abrogationi ob-
luctabatur: præprimis enim arguebat, quod Regis Legatus Romæ agens de hac revocatione non fuisset admonitus; aliunde vero in ejus abolitione plures continerentur articuli Regiæ auctoritati omnino adversi, eo quod sæcularibus hujus Regni Viris Pragmaticæ defensio inhiberetur, *indicta pœna amissionis feudorum tam a Romana, quam ab alia Ecclesia obtentorum.* Id vero Regiæ auctoritati recta opponi aiebat, cum leges condere, solius Regis esset, utpote supremi Domini omnium regni sui feudorum, quamvis hæc a nullo alio, quam ab ipsa Ecclesia obtenta fuissent, quam etiam ob causam Galliarum Episcopi Regi de omnibus feudis, quæ ab eo concessa possident, fidei Sacramentum exsolvunt: immerito igitur Romana Curia contendit, summo Pontifici in omnia Regni feuda ab Ecclesiasticis possessa supremum competere dominium.

Secundo

Secundo auctoritas Regia violatur, **Sæcul. XVI,**
 eoquod Bonifacii VIII. Constitutio, quæ **A.C. 1518.**
 incipit *unam sanctam &c.* in odium Fran-
 ciæ Regum edita per hanc revocationem
 approbetur, & quamvis Clementina,
Meruit tanquam præfatæ Constitutionis
 declaratio allegetur, nihilominus illa
 haud sufficiens existimatur, eoquod su-
 perior Regis auctoritas in temporalibus
 ibidem in dubium revocetur, cum tamen
 exploratum sit, quod Galliarum Reges
 in hoc puncto neminem se superiorem ag-
 noscerent. Præterea Pontifici integrum
 manet Clementinam *Meruit* revocare,
 quo pacto Constitutio *unam sanctam* sola
 vigeret, indeque Curia Romana inferre
 posset, temporale Dominium Regibus
 non nisi Pontificum liberalitate conces-
 sam esse, eademque auctoritate Regi jus
 Regum, Beneficiorum collationem, in
 possessorio cognoscendi ac judicandi jus,
 aliaque ad statum Ecclesiasticum perti-
 nentia auferre valeret.

Tertio imminuitur Regis potestas,
 eoquod Papa Pragmaticam revocando,
 eo ipso Concilii Constantiensis Decretum
 unanimi suffragio receptum, nec non
 Basileensem Constitutionem revocet, cu-
 jus tamen decisio atque definitio, utpo-
 te ab Ecclesia universali emanata, fidei

Sæcul. XVI
A.C. 1518

veritatem complectitur (*), vi cuius habetur, quod quilibet cujuscunque dignitatis, etiamsi papalis existat, Concilio generali obedire teneatur in iis, quæ pertinent ad fidem, & reformationem Generalem Ecclesiæ; ut in duobus Constantiensis Synodi decretis sancitum legimus. Hæc doctrina in Galliis minime controversa est, & quamvis in Concilio Lateranensi sub Leone X. tanquam erronea fuerit damnata, facili tamen negotio quivis hoc anathema eludere valet, si quis, ut rei veritas est, etiam asserat, quod hoc Concilium non sit generale, nec tanquam œcumenicum in Galliis receptum, eoquod a Julio II. convocatum, & a Leone X. ex vindictæ libidine adversus Galliarum Reges, qui Pragmaticæ Sanctionis auctoritatem tueri cupiebant, continuatum esset (**).

Utro-

(*) Consule annotationem factam in tom. 25. lib. CII. §. 188. fol. 480. item §. 189. fol. 484.

(**) Nova prorsus doctrina ex ore Catholici! Ergone Concilium aliquod generale re ipsa non est, quando ab uno cujusdam Regni corpore velut œcumenicum non habetur, quamvis ceteroquin ab universo orbe Christiano sine controversia ut tale agnoscitur. Ergone ex eo, quod a Pontifice legem suæ auctoritati injuriosam abrogat-

Utroque Concilii Constantiensis de-
creto statutum est, quod Synodus genera-
le Concilium faciens, potestatem a Christo
immediate habeat, eique quilibet, etiamsi
Papalis dignitatis existat, obedire teneatur
in iis, quæ pertinent ad fidem & extirpationem
schismatis, & reformationem Ecclesiæ
X 5 Dei

Sæcul. XVI.
A.C. 1518.

rogandi libidine continuatum sit, œcumenici præ-
rogativam amittit? quæ igitur ratione Basile-
ense erit generale Concilium nonnisi a paucis,
iisque ambitione tumidis Præsulibus, ex sola
Papæ auctoritatem tollendi libidine continuatum,
cui æque ac Constantiensi Synodo quantum ad
decreta Sessionis IV. & V. tota Christiana Res-
publica (excepta una sola natione) adversatur?
Quis denique Catholicorum Lateranense V. œcu-
menicum fuisse Concilium dubitat? Quis unquam
asseruit, illud unice ad abrogandam Pragmati-
cam fuisse indictum, quem autem latet, illud ad
perniciosissimi schismatis & Pisano Conciliabulo II.
adhærentium extinctionem fuisse celebratum?
Non igitur Pontifices Lateranense celebrarunt,
ut in Gallorum Reges vindictam ob Pragmati-
cam Sanctionem exercerent, quam extinguere, &
Concordata substitui ipse Franciscus I. enixe ro-
gabat: Num hæc verba Regis Papæ vindictam
significant: Quoad ea, quæ Sanctione Prag-
matica cavebantur, nostris precibus exorata
Pontificis Sanctitas (nam ei quoque cordi erat
Regni nostri Ecclesiam recte atque ordine ad-
ministrari) haud ægre nobis indulgit &c.

Sæcul. XVI. *Dei in capite & membris.* Aft Pragmaticam abrogando summus Pontifex in cunctis casibus sese Synodo generali superiorem demonstrat, qui contendit, quod hæc lex suam restringat auctoritatem in Cardinalium, atque Curiae suae Officialium provisionibus quantum ad Franciæ Episcopatus atque Abbantias: hinc vi hujus abolitionis ejusmodi beneficia Curiae suae Ministris conferendi jus sibi vendicat. Manifestius autem hanc revocationem nullius esse momenti exin elucet, quod Ecclesia Gallicana ad locum minus tutum, & ad judices, qui aperti sunt Gallorum hostes, & jurati Pragmaticæ adversarii, evocaretur, adeo, ut in abrogationis instrumento Pragmatica nuncupetur *infernalis, corruptela, abusus, & perversa Constitutio.* Præterea Parlamentum dicebat, quod Concilium Lateranense a Julio II. non nisi in odium & Gallicæ nationis ruinam congregatum fuisset. Ex quo concludere oportet, quod hæc revocatio sacris literis, generalibus Conciliis, sacris Canonibus, sanctis Patribus, Canonico ac Juri civili, bonis moribus, Ecclesiæ Gallicanæ libertatibus, ac Regni bono contraria sit.

Pinsson. p.
741.

Quarto, in suis rationibus Parlamentum respondet iis, quæ in Leonis X. Constitutione de abrogatione Pragmaticæ

cæ dicuntur, nimirum, quod hæc Sanctio durante schismate a Basileensi concilio post illius translationem Ferrariam factam condita fuisset. Hoc veritati minus consonum esse facile ostenditur, eo potissimum nomine, quod tempore, quo pragmatica in Gallijs recepta fuit, necdum Eugenium inter & Felicem schisma exortum fuisset (*), atque ante Eugenii exauctorationem hujus Concilii decreta Biturigibus jamjam recepta essent, ex quo primum schismati initium datum est; Anno enim millesimo quadringentesimo trigesimo octavo die septima Julii præfata decreta fuere recepta, anno autem millesimo quadringentesimo trigesimo nono mense Junii Eugenius Papali dignitate exutus, Felix vero mense Novembri

Sæcul. XVI.
A C. 1518.

(*) *Hard dissimulandum in Leonis Constitutione, quæ incipit Pastor æternus, non solum dici Pragmaticam tempore schismatis fuisse conflatam, sed illam manifestum schisma fovere & continere; præterea sermo non est de schismate inter Pontifices, seu de tempore, quo Basileenses legitimo Pontifici Felicem Sabaudum Anti-Papam opposuerunt, sed de schismate, quod Basileenses ab initio Synodi sese ab Eugenii obedientia abscindendo inchoarunt, & pertinacius prosecuti sunt, donec tandem dissipatorum factione ad veri Pontificis obsequium redierint.*

vembri ejusdem anni intrusus fuit. Id
Secul. XVI. vero, quod translationem Concilii spe-
A. C. 1518. ctat, res explorata est; nonnisi duo de-
 creta, unum de Collationibus, alterum
 de caussis post alteram dissensionem, id
 est, post Concilium ab Eugenio Ferrari-
 am translatum a Basileensibus fuisse con-
 dita, cetera vero omnia priori tempore
 sancita, & ab Eugenio IV. & Nicolao V.
 illius Successore per Constitutionem An-
 no millesimo quadringentesimo quadra-
 gesimo nono approbata fuisse, quamvis
 generale Concilium legitime congrega-
 tum, quale fuit Basileense, Pontificis
 approbatione haud indigeat. Ex cunctis
 hisce rationibus Parlamentum inferebat,
 hanc abrogationem esse nullam, unacum
 censuris, quæ in illa comprehenduntur;
 eoquod tacitam hanc includant conditio-
 nem: *Saltem nisi universale scandalum in-
 ducant.* Præterea concludebat, legiti-
 mam, priusquam revocationis terminus
 in instrumento præfixus exspirasset, in-
 terpositam fuisse appellationem tam a re-
 vocatione, quam a censuris in ea con-
 tentis. Denique Regi supplicabat, ut
 suo interventu summum Pontificem ad
 congregandum generale Concilium indu-
 ceret, & quidem in loco tuto, ut Ec-
 clesiæ Gallicanæ rationes adversus Prag-
 maticæ abolitionem audirentur: si vero
 Papa id facere renueret, ipse Rex Fran-
 ciæ

ciae Prælatos congregaret, adjecto cer- Sæcul. XVI.
 to Doctorum, ac Virorum scientia In- A. C. 1518.
 torum numero, quorum opera Rex de
 hujus negotii veritate plenius instrui pos-
 set. Hisce rationibus Parlamenti Curia
 insuper novas adjecit preces, Regem ex-
 orans, ut juramenti tam a se quam a suis
 Prædecessoribus in die unctionis suæ
 præstiti memor esset, ac consideraret, se
 fidem suam Sacramento obstrinxisse, quod
 Regni jura illibate servare, ac Gallicanæ
 Ecclesiæ libertates, quarum ipse verus est
 Protector, semper defendere velit.

Quoniam vero objiciebatur, Pontifici
 suppeditandum, unde Sedis Apostolicæ
 onera atque expensas ferendo par esset;
 Parlamentum triginta duo Apostolica en-
 numeravit diplomata, quæ a Curia Roma-
 na expediri solent, & non nisi data in-
 genti pecunia impetrari possunt; cum ve-
 ro Leo X. Franciæ Regnum primo occu-
 panti tradere minaretur, si Concordatum
 acceptare renueret: respondet Parlamen-
 tum, Regem soli Deo Regnum suum in
 acceptis referre, nec in temporalibus
 quemquam superiorem se agnoscere, &
 si concederetur, Pontifici hanc compe-
 tere potestatem, Regi tamen ad tuendum
 diadema suum arma non defutura. Equi-
 dem Ludovicus XI Pragmaticam aboleri
 consensit, injuriam tamen inde Regno
 suo ac Gallicanæ Ecclesiæ irrogatam edo-
 ctus,

Escul. XVI A.C. 1518 etus, consensum suum revocavit, per Generalem Procuratorem suum ad Concilium appellando, jubendæque, ut Pragmatica, sicut ante abrogationem, rursus observaretur.

Pinffo. p. 742. Erecta quidem fuerunt, inquietabat Parlamentum, pacta inter Sixtum IV. Papam, & eundem Ludovicum XI, at tunc duntaxat mensium distributio decernebatur, in quibus Papa Beneficia ad Ordinarios devoluta conferret; nullatenus vero agebatur de electionibus, nec eadem quoque pacta fuere publicata, aut in regno ad usum deducta, vigente semper Sanctione Pragmatica. Hæc est summa rationum, quibus Parlamentum Concordata, ac Pragmaticæ abolitionem impugnabat, nec deerant tamen, qui eas responsis suis enervabant, quorum ea duntaxat summam recenseo, quæ Cancellarius, cujus ea res potissimum intererat, in medium protulit.

§. LXIII.

Cancellarii responsio ad Parliamenti rationes.

Dupin. Hist. Pragm. & Concord. Paris. edit. 1652. Pinffon. l. cit. p. 742. col. 1. Inter præcipuas, inquit Cancellarius, causas atque rationes, quæ regiam suam Majestatem ad Pragmaticæ abrogationem permoverunt, non infimæ erant, quod Rex plures nosceret Principes ad-
versus